

Šibenska željeznička stanica

Privremeni radni odnos

Privremeni radni odnos zadaje našim privrednim organizacijama velike teškoće. Neki uopće ne poznaju te propise, neki ne shvaćaju bit ovog novog instituta iz radnih odnosa, a neki pogresno objašnjavaju samu primjenu propisa. Trebamo priznati da s jedne strane ove odredbe nisu sasvim jasne, a drugo ni na knadne teorije o tome nemamo do danas dovoljno. Iz ovako pogrešne primjene dolazi nekad do šteta fondovima socijalnog osiguranja, nekad se nepotrebno terete fondovi poduzeća, a vrlo često udara se po »eldima« osiguranički. Stoga ćemo potušati dati najosnovniju tumačenja u provedbi ovih propisa.

Institut privremenog radnog odnosa začetan je u našem radnom pravu članovima 159 do 164 Zakona o radnim odnosima, koji je stupio na snagu 1. I 1958. Do negove primjene, međutim, moglo je doći tek donošenjem utvrdstva o provedbi ovih odredaba, što je uslijedilo poslije 14 mjeseci od Zakona o radnim odnosima (tačno 10. VI 1958. god.). Prije toga naše radno zakonodavstvo nije poznavalo privremenog radnog odnosa.

Osnovna intencija uspostave instituta privremenog radnog odnosa je u tome, da se privrednim organizacijama i ostalima omogući uzimanje radne snage za poslove kojima se povremeno pojavljuju u poslovanju, (ne traju duže od 6 mjeseci), za takove poslove kojima nema potrebe zapošljavanja stalne radne snage, odnosno za poslove na kojima nije potreban rad sa punim radnim vremenom, a čije trajanje može biti neograničeno. Samo takovi poslovni mogu se okvalificirati kao poslovni iz privremenog radnog odnosa. Povremeni poslovi sa punim radnim vremenom mogu preuzlati bilo iz osnovne djelatnosti privredne organizacije ili u vezi s njom, ali takovi poslovi ne mogu tražiti duže od 6 mjeseci nemrečidno. Ako bi ti poslovi trajali duže od 6 mjeseci, oni se mogu tretirati samo kao poslovni iz nedovoljno odnosno stalnog radnog odnosa. Tu spadaju primjerice poslovni u poloprivredi: berba, oranje, okopavanje; u sezonskom ugostiteljstvu: pjevanje, sviranje, vođenje turista, u poloprivrednom domaćinstvu, na poloprivrednim imanjima, povremeno čišćenje i spremanje stana, poslovi kojima se vrše u određenim vremenskim periodima u industriji, građevinarstvu i drugim, kao: istovar i utovar robe, privremeni smještaj i prehrana, poslovni fizičari i trasera. Druga kategorija poslova je ona čije trajanje može biti trajno (bez vremenskog ograničenja), ali nema potrebu za punim radnim vremenom, kao što su: blagajnički poslovi seoskog listonoša, knjigovode, neki poslovi u servisima. Poslovi su navedeni radi primjera, dok svakna privredna organizacija sama utvrđuje takove poslove i određuje ih u svoim pravilima i pravilnicima o radnim odnosima, a državni organi i pravilnicima o radnim odnosima, a državni organi i samostalne ustanove u svojoj sistematizaciji. Povremeni poslovni sa punim radnim vremenom odnosno radna mjestala sa nepunim radnim vremenom trebaju se daleke takšativno navesti u pravilnicima i u sistematizaciji.

Druge značajno pitanje u ovom trećem je osoba sa kojom se može zasnovati privremeni ra-

dni odnos. Za konodavac kod toga postavlja osnovno načelo da se privremeni radni odnos može ugovoriti samo s osobama kojima rad u redovnom radnom odnosu nije redovno i glavno zanimanje. Takovim osobama je redovno i glavno zanimanje rad na vlastitom poloprivrednom posledu ili neka druga privredna profesionalna djelatnost (zanimaj) i naiđaz su to osobe koje se bave poslovima u svojem domaćinstvu (domaćice) ili su na školovanju (daci i studenti). Sve te osobe se samo povremeno zapošljavaju radi sticanja dopunske prihoda za uzdržavanje.

Vrlo često se nameće pitanje da li se sa profesionalnim radnikom može zasnovati privremeni radni odnos i to na poslovima sa nečim drugim vremenom. To stoga što tačkom 9 uvedeno spomenuto ugovaranje se kaže, da se za vrijeme poslova sa nepunim radnim vremenom može zapošljati i profesionalni radnik i radnik koji se već nalazi u stalnom radnom odnosu, a prema posebnim propisima s obzirom na bit ovog in-

stituta, moramo odgovoriti da se profesionalnim radnikom (kojem je rad u stalnom radnom odnosu redovno i glavno zanimanje) ne može ni u kojem slučaju zasnovati privremeni radni odnos. U tu kategoriju radnika spada i privremeno nezaposleni radnik, koji je prijavljen Zavodu za zapošljavanje radnika. Druga je stvar može li se profesionalni radnik zapošljiti na takovim poslovima koji su određeni kao privremeni odnosno na poslovima na kojima nema potrebe za puno radno vreme. Nijedan propis to ne zabranjuje, samo u takovim slučajevima ovakvi radnici ne zasnuju privremeni radni odnos nego stalni (redovni) radni odnos sa svim svojim obilježjima, odnosno pravima i obavezama. Neki dale postrebro tvrde da se privremeni radni odnos zasniva za obavljanje fizikalnih poslova. Porečno stoga što poslovni koji se obavljaju sa nepotrebnim vremenom a na količinu također zasniva privremeni radni odnos, iako poslovni traju do 3 dana. Obavljaju li te poslove profesionalni radnik, zasniva se redovni radni odnos ili dopunski (honorarni), ako se te osobe već nalaze u redovnom radnom odnosu.

Tehniku provedbe privremenog radnog odnosa prikažat ćemo u gijene, koji se traži. »Autotrans-

i njegova primjena

Međutim, privremeni radni odnos i na ovakvom stručnjem poslovima zasnivaju samo neprofesionalni radnici, kao studenti i umirovljenici.

Najzad ima povremenih poslova koji traju do 3 dana kao što su: cijepanje i slaganje divra, čišćenje sniđega, utoravanje i istovar, pranje rublja i slično. S osobama koje rade na takovim poslovima ne zasniva se ni redovni na privremeni radni odnos. Ovdje treba napomenuti da ovi poslovni mogu biti samo fizikalni nestručni poslovi. Ukoliko su to, međutim, stručni poslovi, onda se gleda koja osoba vrši takove poslove. Ukoliko ih obavlja neprofesionalni radnik (umirovljenik), zasniva se i tada privremeni radni odnos, iako poslovni traju do 3 dana. Obavljaju li te poslove profesionalni radnik, zasniva se redovni radni odnos ili dopunski (honorarni), ako se te osobe već nalaze u redovnom radnom odnosu.

Tehniku provedbe privremenog radnog odnosa prikažat ćemo u gijene, koji se traži. »Autotrans-

tidućem broju lista. I. Ramljak portno poduzeće Šibenik dovr-

Riblja industrija povećala proizvodnju

Tvornica ribljih konzervi u Šibeniku investira nekoliko milijuna dinara.

Proteklka godina,

kako su nase izvijestili u poduzeću, zabilježila je rekord u proizvodnji, zahvaljujući baš pravovremeno nabavljenim sirovinama iz uvoza. To su uglavnom turska palamida i japanski tunj. Od ukupno preradene količine sirovina na uvoz otpada čak dvije trecine. I upravo toj činjenici im se zahvaliti da je proizvodnja u prošloj godini bila iznad očekivanja. Plan proizvodnje ostvaren je za 95 posto, što je i naše bio najveći dojem u poslijeratnom periodu. Zbog lošeg ulova ribe u našim vodama poduzeće je bilo primorano tražiti izlaz u uvozu potrebnih sirovina. Dobri proizvodni rezultati osjetno su se odrazili i na finansijski efekt ove privredne organizacije, koja je pored plaćanja novih sredstava za modernizaciju opreme, u što »Dalmacija« godiš-

nje postoji pogona i za jačanje vlastitih fondova. Prošlogodišnji bruto proizvod ostvaren je u vrijednosti od 439 milijuna dinara, što predstavlja značajni uspjeh za jedan broj kolektiva. Toma su svakako primijenili i drugi razlozi. U prvom redu bolja organizacija poslovanja i rada proizvodnih oddjeljenja, kao i povećano zastavljanje cijelog kolektiva, koji je prešao na obraćavanje po ekonomskim jedinicama.

U ovoj godini, npravito, zbog objektivnih razloga poduzeće neće moći u cijelosti ostvariti svaj plan proizvodnje. Takva ocjena rezultira iz situacije nastale u prvom kvartalu, t.j. u razdoblju do kraja ovog mjeseca. Uzrok prvenstveno je da će u uvozu sirovina koji je zbog izvjesnih razloga zatajio. To se već odrazilo i na proizvodnju u prva tri mjeseca ove godine. Međutim, izlaz iz takvog stanja očekuje se u domaćem ulovu plave ribe, koji započinje uskoro.

Kakve će rezultate on postići zasad je teško znati. U tom pogledu poduzete su odgovarajuće mjeru, kako bi se bar donekle ublažilo sadašnje stanje u ribljoj industriji ovog kraja. Ukoliko zataji domaći ulov nesumnjivo će se to odraziti i na finansijski efekt. Ovim teškocama pridružuje se još jedna. Osim što je kolektiv »Dalmacija« primoran da plaća anuitete i da dobar dio sredstava odvaja za investiranje pogona, on će u ovoj godini biti opterećen i povećanim troškovima u uvozu zdravstvene i veterinarske službe. Budući se ono tretira kao prehrambena industrija, to je podložno obaveznim pregledima svog osoblja od strane zdravstvenih organa i pregledima proizvoda od strane veterinarske službe. Ti troškovi su za razliku od ranije dvostruko povezani. Umjesto dva milijuna, koliko je poduzeće za te svrhe isplaćilo u protekloj godini, u 1962. se predviđa da će oni iznositi čak četiri milijuna dinara, što ono neće biti

govu sadržinu imamo na umu. Oni koji su do sada bili neobazrivi, moraju biti obazrivi i moraju voditi računa o svojim postupcima pri vršenju službenih ili povjerenih im poslova, da ne dolaze u sukob s interesima naše zajednice. Oni, pak, koji to svjesno i namjerno čine, a zna se iz kojih pobudu ili motiva, susreli su se sada s jednim novim oružjem protiv sebe i ono će ih sigurno pogoditi.

Što je to poslovna, što ekonomika, a što politička, a što službeni ili neka druga tajna — to je regulirano zakonima, propisima. A tamo gdje toga nema, recimo u nekim privrednim organizacijama i poduzećima, to se mora regulirati ako nećemo da ispuštamo iz vida svoje interese, interes zemlje kao cjeline, i, ako smo svjesni da moramo čuvati ono što je za čuvanje i štanu u protivnom donosi štetu. Dovoljno je, možda, podsjetiti na neke neprijateljske interese iz inostranstva prema našoj zemlji, na takvu djelatnost onih koji nam ne žele dobro, pa da nas to stalno drži budnim, bilo da smo kod kuće, bilo da se nademo u tujdo zemlji.

Što se, pak, tiče naše štampe, radija ili nekih drugih sredstava informiranja javnosti, novi član Krivičnog zakonika načiće i tu svoje djelovanje. Jer, bilo je tu i tamo nedovoljno procjenjivati, ili nepotpuni informacijski, koje su nam zbog nedovoljno provjeravanja nanosele štetu. Istina je da smo mi u punom smislu demokratska zemlja, da govorimo, raspravljamo i pišemo o svemu sa čim treba da se upoznaje naš narod. To će i dalje biti. To i jeste, pored ostalog, karakteristika našeg socijalističkog društva. Informiranje javnosti nikada neće izostati i neće se sprječavati. Ali, baš zato što smo takva zemlja, ne smijemo biti neobazrivi kada su u pitanju naši opći interesi. Dopuna Krivičnog zakonika, povodom koje i govorimo sve ovo, i nije zapravo ništa drugo nego sprječavanje i takvih problema i pojava.

Problemi našeg saobraćaja

Neke usluge ne zadovoljavaju

Uporedi sa porastom obujma saobraćaja na našem području raste i broj usluga, koje je permanentno potrebno pružiti putnicima i turistima i to ne samo za vrijeme korištenja saobraćajnog sredstva, već prije i poslije tog. Nije potrebno da napomijemo, da u ove usluge ulazi i pružanje informacija, koje mogu biti najrazličitije vrsti, a ipak su vezane za saobraćaj. Organizacija putničkog saobraćaja, kako željezničkog, tako brodskog i autobusnog, prije svega zahtijeva rješavanje niza konkretnih materijalnih problema, za njegovo pravilno funkcioniranje. To su potrebna zatnata materijalna sredstva, koja svaku izgradnju svog glavnog objekta izvan grada, pa nikako nije u stanju da izdvoji sredstava i za gradnju čekaonica, za koju uostalom već postoji odobrena lokacija. Koliko će ovakovo stanje trajati još je uvijek nezvjesno. Sigurno je jedno, a to je, da će se i ove godine ovaj problem pokazati naročito akutnim. U to možemo biti sigurni. Autobusne linije, uzeto u cjelini, još su uvijek neredovite, a osiguranje mesta u autobusima, ponakad i u zimskim mjesecima, otežano. Znamo, da ovo poduzeće tripi velike štete zbog loših cesta, da su to stope amortizacije velike, te da bi se dosta sredstava moglo korisno upotrijebiti na usavršavanju usluga da nije toga problema, ali za sada se tu ne može učiniti mnogo.

Međutim, upornim zalaganjem povisiti nivo usluga autobusnog osoblja, blagajne i informacija. Odnos ovog osoblja, a što je rečeno i za željeznicu, nije uvijek velike, te da bi se dosta sredstava moglo korisno upotrijebiti na usavršavanju usluga da nije toga problema, ali za sada se tu ne može učiniti mnogo. Ne smijemo biti neobjektivni, pa ne priznati, da se stanje, koje je bilo još lošije, nije popravilo. Samo, to je nedovoljno. Sada je situacija takova, da se broj putnika naglo povećava u odnosu na broj rasploplih kola, pa je stoga osoblje, pogotovo u sezoni preopterećeno poslom i zamorenog dugim putovanjima. To je jedan značajan momenat, ali se ne smije dozvoliti da putnik gomila u sebi same negativne utiske. Da se to ne nastavi, treba učiniti sve što je moguće. Međutim, upornim zalaganjem povisiti nivo usluga autobusnog osoblja, blagajne i informacija. Odnos ovog osoblja, a što je rečeno i za željeznicu, nije uvijek velike, te da bi se dosta sredstava moglo korisno upotrijebiti na usavršavanju usluga da nije toga problema, ali za sada se tu ne može učiniti mnogo. Ne smijemo biti neobjektivni, pa ne priznati, da se stanje, koje je bilo još lošije, nije popravilo. Samo, to je nedovoljno. Sada je situacija takova, da se broj putnika naglo povećava u odnosu na broj rasploplih kola, pa je stoga osoblje, pogotovo u sezoni preopterećeno poslom i zamorenog dugim putovanjima. To je jedan značajan momenat, ali se ne smije dozvoliti da putnik gomila u sebi same negativne utiske. Da se to ne nastavi, treba učiniti sve što je moguće. Ne smijemo biti neobjektivni, pa ne priznati, da se stanje, koje je bilo još lošije, nije popravilo. Samo, to je nedovoljno. Sada je situacija takova, da se broj putnika naglo povećava u odnosu na broj rasploplih kola, pa je stoga osoblje, pogotovo u sezoni preopterećeno poslom i zamorenog dugim putovanjima. To je jedan značajan momenat, ali se ne smije dozvoliti da putnik gomila u sebi same negativne utiske. Da se to ne nastavi, treba učiniti sve što je moguće. Ne smijemo biti neobjektivni, pa ne priznati, da se stanje, koje je bilo još lošije, nije popravilo. Samo, to je nedovoljno. Sada je situacija takova, da se broj putnika naglo povećava u odnosu na broj rasploplih kola, pa je stoga osoblje, pogotovo u sezoni preopterećeno poslom i zamorenog dugim putovanjima. To je jedan značajan momenat, ali se ne smije dozvoliti da putnik gomila u sebi same negativne utiske. Da se to ne nastavi, treba učiniti sve što je moguće. Ne smijemo biti neobjektivni, pa ne priznati, da se stanje, koje je bilo još lošije, nije popravilo. Samo, to je nedovoljno. Sada je situacija takova, da se broj putnika naglo povećava u odnosu na broj rasploplih kola, pa je stoga osoblje, pogotovo u sezoni preopterećeno poslom i zamorenog dugim putovanjima. To je jedan značajan momenat, ali se ne smije dozvoliti da putnik gomila u sebi same negativne utiske. Da se to ne nastavi, treba učiniti sve što je moguće. Ne smijemo biti neobjektivni, pa ne priznati, da se stanje, koje je bilo još lošije, nije popravilo. Samo, to je nedovoljno. Sada je situacija takova, da se broj putnika naglo povećava u odnosu na broj rasploplih kola, pa je stoga osoblje, pogotovo u sezoni preopterećeno poslom i zamorenog dugim putovanjima. To je jedan značajan momenat, ali se ne smije dozvoliti da putnik gomila u sebi same negativne utiske. Da se to ne nastavi, treba učiniti sve što je moguće. Ne smijemo biti neobjektivni, pa ne priznati, da se stanje, koje je bilo još lošije, nije popravilo. Samo, to je nedovoljno. Sada je situacija takova, da se broj putnika naglo povećava u odnosu na broj rasploplih kola, pa je stoga osoblje, pogotovo u sezoni preopterećeno poslom i zamorenog dugim putovanjima. To je jedan značajan momenat, ali se ne smije dozvoliti da putnik gomila u sebi same negativne utiske. Da se to ne nastavi, treba učiniti sve što je moguće. Ne smijemo biti neobjektivni, pa ne priznati, da se stanje, koje je bilo još lošije, nije popravilo. Samo, to je nedovoljno. Sada je situacija takova, da se broj putnika naglo povećava u odnosu na broj rasploplih kola, pa je stoga osoblje, pogotovo u sezoni preopterećeno poslom i zamorenog dugim putovanjima. To je jedan značajan momenat, ali se ne smije dozvoliti da putnik gomila u sebi same negativne utiske. Da se to ne nastavi, treba učiniti sve što je moguće. Ne smijemo biti neobjektivni, pa ne priznati, da se stanje, koje je bilo još lošije, nije popravilo. Samo, to je nedovoljno. Sada je situacija takova, da se broj putnika naglo povećava u odnosu na broj rasploplih kola, pa je stoga osoblje, pogotovo u sezoni preopterećeno poslom i zamorenog dugim putovanjima. To je jedan značajan momenat, ali se ne smije dozvoliti da putnik gomila u sebi same negativne utiske. Da se to ne nastavi, treba učiniti sve što je moguće. Ne smijemo biti neobjektivni, pa ne priznati, da se stanje, koje je bilo još lošije, nije popravilo. Samo, to je nedovoljno. Sada je situacija takova, da se broj putnika naglo povećava u odnosu na broj rasploplih kola, pa je stoga osoblje, pogotovo u sezoni preopterećeno poslom i zamorenog dugim putovanjima. To je jedan značajan momenat, ali se ne smije dozvoliti da putnik gomila u sebi same negativne utiske. Da se to ne nastavi, treba učiniti sve što je moguće. Ne smijemo biti neobjektivni, pa ne priznati, da se stanje, koje je bilo još lošije, nije popravilo. Samo, to je nedovoljno. Sada je situacija takova, da se broj putnika naglo povećava u odnosu na broj rasploplih kola, pa je stoga osoblje, pogotovo u sezoni preopterećeno poslom i zamorenog dugim putovanjima. To je jedan značajan momenat, ali se ne smije dozvoliti da putnik gomila u sebi same negativne utiske. Da se to ne nastavi, treba

Iz rada Socijalističkog saveza u Kninu

Osnovana sekcija za urbanizam

Knin ima urbanistički plan. Izradili su ga stručnjaci nema tome ni deset godina. Za izradu plana općina je tada odvojila par mlijuna dinara. Budući Knin, prema tom urbanističkom planu, zaušta bi bio lijep. To se uostalom vidi na »slici», na osam tira poredanih u dva niza.

Pa ipak dobro placeni plan lijepog grada budućnosti, iz ovih ili onih razloga, doživio je u praksi mnoga izmjene, jer kako je izlagao jedan mladi inženjer građevinar na skupu gradana prilikom formiranja sekcije Mješane organizacije Socijalističkog saveza za urbanistički razvitak grada, Knin nema urbaniste koji bi trebalo voditi brigu da se u glavnom ne odstupa od plana i kome bi na srcu ležalo da se svači objekat ukloni u odgovarajuću sredinu i da se poštuju, pored građevinskih i urbanističkih propisa i norme pa se tada ne bi dogadalo da pod brdom Spas gdje su trebale biti podignute manje ladanjske kućice, danas imademo šarenito, tj. kuće od »pola« kata do velikih četverospratnih zgrada koje su drugačijom lokacijom trebale dati »profil« gradu koji je prikazan na tablama plana i koje su trebale »sliki« bliže glavnim ulicama da se zaista osjeti rast modernog Knina.

Dok je takvo stanje pod Spasom, rekao je isti diskutant, putnik kad izide iz vlaka i sa željezničke stанице stupi u grad, dobit će utisak, da se u Kninu nije mnogo sagradio za posljednjih 15 godina.

A onda prilikom građevinskih dozvola komunalci u općini bili su popustljivi, jer su se podčinjavali željama investitora, koji su znali »zapnjetiti«, da neće graditi tako, već ovačko. Kao da su oni dijektrali urbanističko rješenje grada. I tako zbog prihvatanja gradnje pod svaku cijenu, odluke o dodjeljivanju lokacija, donosile su se na prečac, zajedno s građevinskim dozvolama. Tako je, pored ostalog, ispoloženo da današnje dvije nove uglovnice izgledaju onako kakve jesu. Kod jedne uglovnice neskladno djeli se »ploha potpuno slijepog zida koji je ujedno ožulkani sivo. Kasnije radi razbijanja tog sivila i jednolikosti, na zidu su naknadno povučene ventikale i horizontale u vidu velikih kvadrata« čije

su stranice obojene bijelom bojom.

Pa i lociranje nove zgrade za osnovnu školu nije sretno pogodeno. Ona je trepala i u unazad, jer teren je to dozvoljavao, a ovaj je veoma četverokutnog oblika, kojeg su pogubnute iz slike, trepale su na izgradene buze glavnog maja, kao što su i dvije ranije podignute između željezničkog konacista i sudske zgrade.

No pored knupinjen investitora urbanističke probleme stvaraju i svi investitori koje niko ne spriječava u njihovom »urbanističkom« improvizacijama, jer na jednom mjestu slučaj četiri kućice date na cetiri različita načina, s raznovrsnim dvorištima i sljedećo.

U Kninu bi zatim trebalo razviti projektu biru, jer se s tim poslom na kninskem bazenu dosad bavilo oko 40 projektanata, koji su davali isto toliki broj urbanističkih rješenja bez obzira na odgovarajuću sredinu. Zbog toga mnoga nezgodna urbanistička ješenja često su bila izvrgnuta kritičkim gradama, istina, kasno, kad se više nije dalo ništa učiniti jer su objekti bili završeni ili u fazi dobro odmakljenih radova.

Ubuduće, kazali su ljudi zainteresirani za urbanističku pitanja, ako želimo zaista graditi modern i lijep grad, morat ćemo drugačijom raditi, načinješće guravati s komunalcima, kako sa stacionom službom, tako i sa članovima Savjeta za komunalne poslove. Zbog toga dobrodošla je inicijativa Mješane organizacije Socijalističkog saveza da okupi 80 zainteresiranih gradana Knina koji će u okviru sekcije, s voljom i ljubavlju raditi na ovom poslu. Preko 20 diskutantana svojim izlaganjima i prijedlozima pokazalo je da su zaista zainteresirani za uspješno savladavanje konkretnih urbanističkih i komunalnih pitanja.

Ima još jedna stvar s kojom gradani nisu zadovoljni, a osobito stanari koji žive u novim stambenim blokovima, jer novogradnje u novom Kninu još leže na ledini. Izgledaju kao objekti baćenici iz aviona, zbog toga što su investitori malo obraćaju pažnje na uređenje okoliša. Njima je glavno da po završetku objekta dobiju ključeve od izvodača radova, zatim da te ključeve predaju stanarima prilikom useljavanja. Zato stanari novih naselja nemaju puta, ni prolaza. A kad je blato... Do skora nisu imali ni uličnu rasvjetu. Komuna od omnih 10% što ih investitori obavezno uplaćuju, ne može učiniti, jer treba provesti kanalizaciju, dovesti vodu, izvršiti kabljiranje vodova i ostalo. Nedostaje komunalni sredstava za gradnju ulica, trotoara i uređenje zelenih površina, odnosno izgradnji dječijih igrališta.

I tada je, unatoč tvrdnjama pojedinih mještana da u Primoštenu ne može biti ni traga turizmu, krenulo naprijed. Omladina je najzboljnije i najcjelovitije shvatila važnost turizma i turističke djelatnosti općenito. Ona

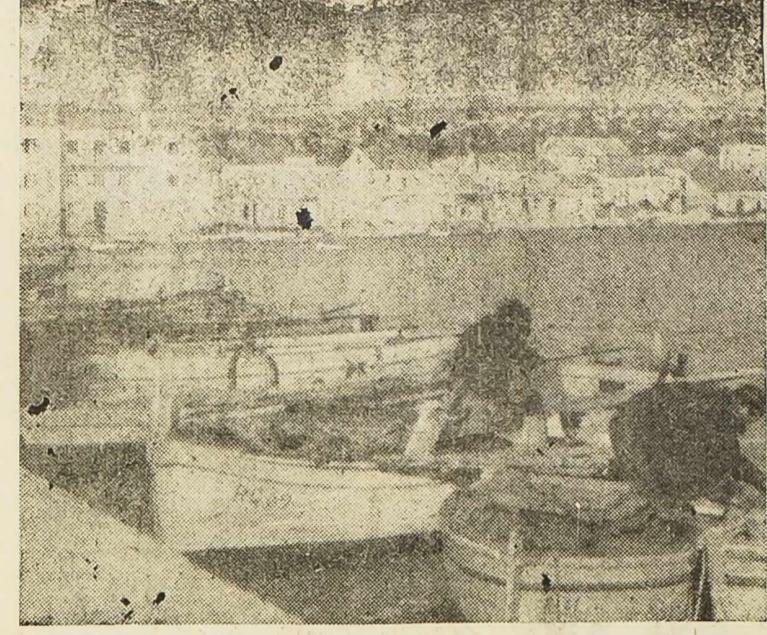
je takva novogradnja podignuta uz samu glavnu ulicu nemaju se djeca gdje igrati. Sto im preostaje drugo nego da se igraju u »tunelu« nadvođenog prostora koji spaja dva dijela iste zgrade i koji služi za prolaz obližnjim zgradama.

Kao prilazi zgradama, masušna su potreba i dječja igrališta.

Za sve gradane, bez razlike na godine, bez razlike na sredinu i graditelja okupljeni u novoformiranoj sekciji, predviđeni organizacijom Socijalističkog saveza, učišće će sve svoje snage i napore da njihov grad zaista postane moderan i lijep. A. M.

Brigade narodne omladine, prednici JNA, spremni su pomoci na izgradnji jednog veleg i pametno lociranog rekreacionog centra, smještenog na velikoj zelenoj površini, pogodnoj za podizanje bazena, sportskih igrača, na kojoj će biti dovoljno sunca, a i hladovine za odmaranje na klupama itd.

Gradani Knina u ulazi urbanista i graditelja okupljeni u novoformiranoj sekciji, predviđeni organizacijom Socijalističkog saveza, učišće će sve svoje snage i napore da njihov grad zaista postane moderan i lijep.

Primošten

Primoštenka panorama

Kada su se prije pet šest godina u Primoštenu pojavili prvi gosti, mnogi su mještani s nepovjerenjem gledali na to. Uskoro su počeli dolaziti i stručnjaci. Snimali su teren, pravili planove i elaborate za gradnju jednog hotela i restorana. Nekoliko potražujuća iz unutrašnjosti, zainteresiralo se kod mjesnih nadležnih organa za gradnju odmarališta za svoje članove. Mještani su odmahivali rukom i govorili: »Lako je crtati, stvarati planove, davati obćanstvu. Ne može u Primoštenu biti turizma. Nije to Šibenik.« Bilo je, međutim, i onih koji su pomagali nadležnim organima i stručnjacima, dajući besplatno vlastite terene pogodne za izgradnju nekog objekta.

Bilo je i takovih koji su za minimalna finansijska sredstva davali prestonje pojedinim organizacijama i ustanovama iz unutrašnjosti naše zemlje, da ih ađaptiljuju za vlastite potrebe. I tada je, unatoč tvrdnjama pojedinih mještana da u Primoštenu ne može biti ni traga turizmu, krenulo naprijed. Omladina je najzboljnije i najcjelovitije shvatila važnost turizma i turističke djelatnosti općenito. Ona

je vlastitim snagama izgradila plažu u predjelu Butmug Primoštenu, udarila temelje prvom hotelu... .

Za dvije godine u Primoštenu je ostvareno nekoliko tisuća noćenja, uglavnom gostiju iz unutrašnjosti. Vecna mještana shvatila je ozbiljnost akcije i potvrdila nadležnih. Neki od njih počeli su iznajmljivati sobe. U kucnjom radninstvu 1958. godine pojavili su se prvi gosti. Sada je vec bilo lako. Mještani su dobrovoljnim radom poceli rješavati najakutnije mjesne probleme. Uredenje selu, izgradnja novog restorana i plaže dosli su na dnevni red. Zborovi birača bili su inicijatori većine akcije. Problemi su se rješavali bez vecih napora. Međutim, jedan od osnovnih problema koji je sprecavao neke veće potpovitne u razvoju turizma bila je električna i vodovod. Zbog toga su Primoštenci poceli raditi na elektrifikaciji. Kako je električni vod Šibenik - Split pušćen u daljinu, to je privremeno nabavljen motor jakosti 80 konjinskih sila. Tako je barem u izvjesnoj mjeri riješen jedan od osnovnih problema.

Primoštenci, međutim, nisu ostali samo na tome. Oni su ušli još dalje. Mještani su se prije dvije godine na jednom od zborova birača obavezali da će, uz pomoć narodnih vlasti, dovesti električnu s glavnog voda. Donešena odluka brzo se provedla u djelo. Mještani su dobrovoljnim radom i novčanim prilozima iskopaljili jame za stupove i nabavili veći dio žice i ostalog potrebnog materijala. Elektročisto poduzeće u Šibeniku i ostale društvene i političke organizacije dodijelile su pomoć. Akcija oko elektrifikacije privela se skraju, tako da se na Dan borca očekuje svečano poštovanje električne energije.

Osim toga, stanovnici Primoštena na poluotoku Raduču u blizini samog mjesta, počeli su u prošloj godini gradnju kampa za esperantiste. Kamp je smješten u borovoju šumi i već sada raspolaže s oko stotinu šatora. Pre-

strukcija ceste Triesno-Murter-Slaniča. Odlučeno je da na ovim radovima učestvuju mještani što su prisutni pozdravili. (oj)

je u samom mjestu. Potpuno dovršenje očekuje se do početka mjeseca lipnja. I ove radove Primoštenci izvode pa dobrovoljnoj osnovi. Oni su nadalje počeli da grade novi put oko poluotoka, jednom od najlepših predjela Primoštena. U samom mjestu vrši se adaptacija jedne zgrade za restoran kapaciteta 260 obroka dnevno, koji će, pored ostalog, imati i 40 ležaja. Također je u planu da se izgradi jedan hotel A kategorije.

Jadranska magistrala također se približila Primoštenu. Od Rogačnice pa do Trogira ona je u potpunosti dovršena, dok se početak radova na drugom dijelu magistrale od Primoštena do Šibenika očekuje ovih dana.

Nema sumnje da će izgradnja magistrale privući mnoge turiste koji putuju na liniju Šibenik - Split i obratno. Akcije i potvrdi koje poduzimaju Primoštenci vredne su pažnje. Oni su shvatili važnost turizma za jedan ekonomski slabu razvijeni kraj. A to je, svakako, dobra garantija za uspjeh i napredak na području turističke privrede. R.M.

Skupština Turističkog društva Murter

Zavidni rezultati

Godišnjoj skupštini Turističkog društva u Murteru, prisustvovalo je oko 360 članova i prijatelja društva.

Konstatirano je, da je društvo u prošloj godini postiglo zavidne rezultate. Organizacija opskrbe, smještaja, reklame i drugi poslovi potpuno su bili prepušteni Turističkom društvu. Svestranim zalaganjem društva uspjelo se na vrijeme omogućiti prihvati svih onih koji su došli u Murter, a njih nije bilo malo. Preko 6.400 gostiju (s preko 85.000 noćenja) došlo je pršlo sezone u Murteru.

Prošlogodišnja sezonu postavila je rekord u broju noćenja, broju gostiju, bruto prometu, organizaciji opskrbe, prihvata i smještaja. Prošlo godinu Murter je prvi put dobio kiosk za prodaju štampe.

Otvoren je prodavaonica voda i povrća. Društvo je u prošloj godini i finansijski ojačalo. UKupni prihodi društva iznosi su 5.600.000 dinara. Društvo je poseban udio dalo u elektrifikaciju mjesa. Sve akcije su pokretnane baš iz ove ustanove.

Poslije izlaganja o proteklom radu, koji su prisutni u potpunosti odobrili, prešlo se na izradu plana rada za 1962. godinu. Kao prvi put dobio kiosk za prodaju štampe.

Otvoren je prodavaonica voda i povrća. Društvo je u prošloj godini i finansijski ojačalo. UKupni prihodi društva iznosi su 5.600.000 dinara. Društvo je poseban udio dalo u elektrifikaciju mjesa. Sve akcije su pokretnane baš iz ove ustanove.

PRIPREME ZA GODIŠNJU SKUPŠTINU OPĆINSKOG SINDIKALNOG VIJEĆA U DRNIŠU

Predsjedništvo Općinskog sindikalnog vijeća u Drnišu održalo je prošlog utorka sjednicu i zaključilo da se godišnja skupština Općinskog sindikalnog vijeća održi 22. aprila. (c)

PREDAVANJE O NAČELIMA NOVOG USTAVA

Dr Radomir Lukić, profesor Pravnog fakulteta u Beogradu održao je u Kninu zapaženo predavanje o načelima našeg novog ustava. Članovi načela nalazi u pripremi. Predavač je po zatvorenom učilištu izgovarao na pitanja slušalaca povodom izrade načrta novog ustava. Predavanje je organizirano Dom JNA u Kninu.

U KNINU ZBOROVANJE IZVIDAČA DALMACIJE

Povodom prvomajskih praznika u Kninu će se održati zborovanje izvidišta Dalmacije koje organiziraju zajednički Odred izvidišta Knin i Kotarsko starješinstvo Saveza izvidišta Split, uz pomoć i podršku svih društveno-političkih organizacija kninske komune i JNA.

Prvomajskoj akciji izvidišta Dalmacije u okviru zborovanja nazvana je »Naše vatre i zastave i uklapa se u jednu od prvih ovogodišnjih manifestacija u čast proslave 20-godišnjice osnutka JRM, pod čijim se pokroviteljstvom prvomajsko zborovanje izvidišta Dalmacije održava u Kninu.

U gradskom parku »Borići« bit će podignuti veliki »Platneni grad« od preko 500 šatora za smještaj više od hiljadu izvidišta iz svih krajeva Dalmacije.

Raznovrsne priredbe i brojni izleti bit će organizirani za vrijeme trodnevнog zborovanja dalmatinskih izvidišta.

Odrekli se viška

Radnici i službenici poljoprivredne zadruge »Slanica« u Murteru, ovih su dana donijeli zaključak da se čitavi višak iz 1961. godine u visini 1.100.000 dinara prepusti zadruzi za jačanje njenih fondova. Svaki član ovog kolektiva odrekao se jedne i pol plaće što iznosi prosečno 30.000 dinara po jednom radniku. (oj)

Žanemarena štednja

Ne možemo se pohvaliti da smo vješte štedište i kad smo u ulozi domaćina u vlastitoj kući, a i kad nam se povjeri da odlučujemo o društvenim poslovima i sredstvima. Razlika je samo u tome što u vlastitoj kući i sa vlastitim džepom čovjek može raspolaze kako to odgovara njegovom mentalitetu i kako sam nade za shodno, a da to nema nekog bitnijeg odraza na okolini, nema direktno negativnog utjecaja na okolini, nema direktno negativnog utjecaja na drugog.

Pomanjkanje osjećanja za štednju, međutim, kad su u pitanju društveni poslovi i zajednička sredstva reflektira se sasvim drugačije. Posljedice su znatno krupnije i odgovornost je kudjamo veća.

A čini se da upravo mnogima od nas nedostaje te odgovornosti i tog osjećanja za štednju, naročito kad su u pitanju društveni poslovi i sredstva o kojima odlučujemo. Ponekad se ponašamo tako kao da je zajednica kasa neiscrpna.

Ako bi netko, na primjer, pokušao da detaljnije analizira zašto se sve uzimaju putni nalozi i po kojima poslovima se službeno putuje, pronašao bi sasvim sigurno da je barem polovina obavljenih službenih putovanja bila nekorisna i nepotrebna. Mnogi poslovi zbog kojih se kreće na put mogli bi se obaviti drugim sredstvima komuniciranja.

A troškovi za službena putovanja u više-mađe svim organizacijama i ustanovama, kada se zbroje, čine u godinu dana ne malu sumu.

To, međutim, nije jedina i nije najbitnija forma u kojoj se ispoljava pomanjkanje osjećanja za štednju. Koliko na primjer u ormarama i fikomama naših ustanova postoji raznoraznih planova o izgradnji nečega što se nikada ili barem skoro ne

Dan kazališta

Medunarodni kazališni institut (International Theatre Institute — ITI), medunarodna organizacija za saradnju u oblasti kazališta, sa sjedištem u Parizu, osnovan je 1948. g. na inicijativu UNESCO-a. Danas ITI broji 42 zemlje — članice, među kojima i Jugoslavija.

ITI je na svom IX kongresu, održanom u Beču prošle godine, donio odluku da se 27. marta svake godine proslavlja kao Medunarodni dan kazališta.

Ideju o ovoj proslavi najbolje odražava tekst povelje ITI-a: "Pozorišna umjetnost je forma svjetskog izražavanja čovječanstva s svojim uticajem i snagom koji vrši na njih u službi mira, stvara širok čitavog svijeta veze među narodima".

Prigodna poruka koju je napisao Jan Cocteau (Zan Kokto), član francuske Akademije, bit će emitirana preko radio stanica i pročitana u svim kazalištima.

Medunarodni dan kazališta, a to je bila i glavna intencija Kongresa ITI-a pružiti će priliku da se istakne značaj kazališta u kulturnom životu svakog naroda, njegovu ulogu u razvijanju medunarodnog razumijevanja i saradnje, i da se pred javnost u svakoj zemlji iznesu rezultati rada i problemi kazališta.

U ovoj proslavi učestvuju sva kazališta u našoj zemlji. Narodno kazalište u Šibeniku u čast 27. marta otvorit će izložbu u atriju kazališta na kojoj će se iznijeti razvitiak našeg teatra, od njegovog osnutka do danas. Zatim će se od 27. marta do 3. aprila ove godine pred početkom svake predstave pročitati poruka Jana Cocteau-a. Na sam dan proslave Narodno kazalište i Kazalište mladih priredilo je prijem kojem su prisustvovali predstavnici vlasti, te politički i kulturni radnici kotara i našeg grada.

D.

Novi školski prostor

Nedostatak školskog prostora i nastavnika u području Šibenske općine bili su odvijajući velika kočnica za unapređenje i razvoj školstva. Naloženo povećanje broja novih stanovnika u posljednjim godinama, nužno je zahtijevao i izgradnju novih objekata za potrebe školstva, osposobljavanje novog stručnog kadra, kao i modernizaciju i unapređenje nastave općenito. U posljednje vrijeme u Šibeniku su o tim problemima raspravljali društveni i politički organi. Zborovi birača, koji su nedavno održani na području Šibenske općine, jednoglasno su prihvatali vodenje samodoprinosu za razvoj školstva. Kako sadašnja zgrada u kojoj je smještena Srednja ekonomска škola ne odgovara u potpunosti svojoj svrsi jer je dozrajala i jer su prostorije skupljene i nehigijenske za održavanje nastave, a osim toga nalaze se u neposrednoj blizini glavne grad-

ske saobraćajne arterije, to je odlučeno da se pride izgradnji nove zgrade. U tu svrhu nadležni organi izradili su elaborat za tenu zgradu, koja će se locirati u predjelu današnje Pilane u neposrednoj blizini zgrade Industriske škole.

Osim toga intenzivno se odvijaju radovi na izgradnji osnovne škole na Baldekinu. Prizemlje i prvi kat već su dovršeni. Predviđa se da će taj objekat u potpunosti biti dovršen do naredne školske godine. Prema proračunu smatra se da će ukupno izgradnja ove škole statati oko 200 milijuna dinara.

IZgradnjom toga objekta djeca Baldekinu i Mandaline oslobođiti će se trošnih prostorija u barakama kod Mandaline u kojima se sada održava nastava.

(r)

Line

NORVEŠKI FILM.
REŽIJA: NILS REINHARDT CHRISTENSEN

Filmovi iz nordijskih zemalja su nam uvijek donosili dah svježine, koji je nastajao od specifičnog tretmana naročito ljubavnih tema. Izvjesna smjelost u iznošenju odnosa među mlađim ljudima posljedica je prevažalaženja nekih moralnih normi, koje su u našoj sredini još uvijek neprikladne. Visoki standard međutim, u zastarjelim društvenim okvirima prouzrokovao je perspektivnost i dezonorientaciju kod omladine, koja se izjavila u različitim polukriminalnim ispadima pod izgovorom pobune protiv društva. Ovaj film je više odraz i prikaz ovakvih socioloških problema, a dvoje mladih koji se nalaze u centru radnje su samo mediji kroz kojima se oni odrazuju. Dakle, film "Line" je za nas i od izvjesnog spoznajnog značaja, što ipak nije smetalo doživljaju njegovih lirske i dramske elemenata, koji su sasvim lijepo izrađeni i pričodnijim zapaženost ovog filma na zadnjem festivalu u Cannesu.

Lažne naivke

TALIJANSKO-FRANCUSKI FILM. REŽIJA: CARMINE BOLOGNA

Rijetko koji film je izazvao toliko diskusiju među gledaocima kao ovaj. Problem s kojim se, a i vrijednosti.

film

Organizacija SK učiteljske škole Razmatrani mnogi problemi škole

Nedostatak nastavnicih kadra, zatim nedovoljan i skučen prostor u kojima su smješteni daci ove škole, traženje uzroka za velik broj negativnih ocjena, kao i mera za njihovo rješenje, te problema koji se pojavljuju u životu i radu općenito na ovoj školi, bila su pitanja o kojima se najviše raspravljalo na sastanku organizacije SK Učiteljske škole u suradnji s nastavnim vijećem, omladinskom organizacijom, učeničkom zajednicom i školskim odborom. Sastanku su također prisustvovali predsjednik i sekretar Općinskog komiteta Narodne omladine Šibenik Ante Milošević i Drago Putniković.

Učiteljska škola našla se u ovoj stanju bude tako teško. Naime, školsku godinu u jednom specifičnom položaju. Većina profesora odselila je s ove škole na nove dužnosti, tako da su njihovi profesori. Ako se tome dođe, da su u prošloj godini Pedagoška akademija i Pedagoška gimnazija zauzela veći dio prostora u kome je radila Učiteljska škola, onda je potpuno jasno kako će se ovdje učenici primjeriti. Ukupan broj negativnih ocjena na ovoj školi iznosi 357, što je čak 1,5 negativnih ocjena na svakog učenika, dok se broj izostalih satova penje na preko 4.890. Ima čak razred, kao na primjer IIIb, koji ima 72 negativne ocjene i čak 8 učenika preko 4 negativne ocjene. Zatim IVa razred ima 62 negativne ocjene i 9 učenika preko 4 negativne ocjene, dok se broj izostalih sati u ovom razredu penje na 964. Stanje je tim teže kada se zna da su to učenici starijih razreda. I normalno se postavlja pitanje da li će ti učenici za jednu ili dvije godine najviše moći zauzeti mjesto prosvjetnog radnika. Najveći dio krive za takvo stanje snose razredne zajednice, koje očito nisu našle određene sadržaje rada. Većina nije znala koji su njeni zadaci, a koji paši omladinskog aktivita. Imo razrednih zajednica koje su samo jednom ili dva puta održale sastanak.

Potrebito je istaći da ni organizacija Saveza komunista, ni omladinska organizacija, kao ni ostale organizacije na toj školi, a posebno školski odbor nisu gotovo nikada detaljnije raspravljali o tim pitanjima. Jer, kako drukčije objasni činjenicu da u ovoj školskoj godini nije djelovala ni jedna grupa ili različite dodatne aktivnosti u cilju pomaganja slabijim učenicima. Radi toga je upućena predstavka društveno-političkim organizacijama u gradu, u kojoj se, pored ostalog, ističe da je potrebno već sada poduzeti neke konkrete mjeru u cilju otklanjanja postojećih problema. U tu svrhu održati će se ovih dana sastanak s predstavnicima vlasti na kojem će se detaljnije raspravljati o postojecoj situaciji. (r)

Aktuelna problematika škole nametnula je potrebu da se o njoj povede više računa, da joj se da više materijalnih sredstava no što je to bilo do sada. To je proisticalo iz budnjog razvoja našeg grada, njezog napretka na svim poljima.

U idućih nekoliko godina za unapređenje rada već postojećih kao i otvaranje novih kulturnih institucija na području Šibenske komune utrošiti će se više od 145 milijuna dinara. Pored izgradnje ljetne pozornice, adaptiranja bivšeg kinma "Slobodan" za potrebe Kazališta mladih, uređenja prostora za rad Narodne i Naučne biblioteke, opremeve većeg broja knjižnica na selima, te dovršenja ikono-dvorane planom je predviđeno da se do 1965. godine podigne veći broj drugih objekata.

Na prostoru "četiri bunara" započet će gradnja akvatorija, a najvjerojatnije u predjelu parka Rokotić nadati će se na podizanju botaničkog vrtta, koji će imati naučno-obrazovnu, turističku i privredni značaj. Predviđa se također otvorkljuvanje kuće "Rosinik" i njena adaptacija za potrebe Državnog arhiva, do čijeg bi ustrojenja trebalo doći uskoro.

Nadalje, za potrebe Muzeja grada Šibenika priči će se o skraćenom ostvarenju idejne zamisli inž. arch. Bilinića, da se cijelokupna zgrada Kneževa palača adaptira za potrebe spomenute ustanove, s tim da se jedan dio prostorija preuredi za smještaj umjetničke galerije, za kojom se osjeća velika potreba. Naime, već sada postoje izvjestan fundus umjetničkih slika, a Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti i Savjet za kulturu Hrvatske voljni su uistupiti jedan broj vrijednih djela naših eminentnih majstora.

Sredstava koja će se uložiti za unapređenje kulture namaknut će se iz dotacija Republike i Saveznog fonda za unapređenje kulturne djelatnosti. Fonda za društveni standard općine, a izvjesna sredstva dat će i NO-omopćine Šibenik. (B.)

"Vragolanka nije đavo"

Od djebla zabavnog žamra ne treba tražiti ništa više od onoga plijenjeni, jednom riječju čini je angažiranom. A u nedostatku boljih dramatsko-zabavnih tekstova i to je zadovoljavajuće.

Redatelj tog komada bio je Ante Balin. To je u stvari bio njegov redateljski debi. Balin je suočen s autorovom konceptom postavio dijelo tako, da je ono zabilja na površinu sve prijemljivosti jednog isključivo zabavnog teksta. Dizao je manje-više sve isključivo publiku — željnu da konce igre u svojim rukama, iako je bilo i mjestimičnih kolebanja. Ako bi se nešto ipak moralno primijetiti, onda je to svačak životni misao, on je nepravilno zbir šaljivih i manje šaljivih situacija i u momenata, ispletentih i saplenih, bez imalo zagonetke u tekstu, s bujicom dijaloga na naročito izabranih, već pomalo vidnih. No, uza sve to "Vragolanka nije đavo" uspijeva da publiku nasmije, ona je

svojom lahorastom prozračnošću plijenjeni, jednom riječju čini je angažiranom. A u nedostatku boljih dramatsko-zabavnih tekstova i to je zadovoljavajuće.

Uloge su tumačili: Zlatko Stefanac, Mirkana Budić, Srdan Klečak, Nešo Terzić, Mirjana Nikolić i Olgica Draganić. Scenski okvir izvedbe dao je Branko Friganović.

D. B.

M O Z A I K

NOVA PREMIJERA KAZALISTA MLADIH

Sibensko Kazalište mladih razvilo je u posljednje vrijeme veoma živu aktivnost. Vedu sada izvedeno je nekoliko premijernih predstava, a uskoro će se dati još jedna. Bit će to premijerna predstava omladinskog komada "Sarena lopta" mladog slovenskog spisatelja Igora Torkara, koja je već do sada davanja s velikim uspjehom na mnogim našim pozornicama. To će se djelo izvesti na Omladinskoj sceni Kazališta mladih. Redateljsku postavku tog komada imaju Dragutin Mejić. Kako smo obavijesteni mladi glumci gostovat će s tim komandom i u nekoliko mesta na području našeg kotara.

CENTAR ZA STRUČNO OBRAZOVANJE

Problemi školovanja naših učenika nisu tako jednostavni. Mnogo ih svršava osnovne škole, a one drugog stupnja ih ne mogu sve primiti. Zbog toga je bilo potrebno da se nešto učini. Prošli dani je u vezi toga održan sastanak na kojemu su bili prisutni zainteresirani prosvetni faktori, predstavnici privrednih kolektiva i izaslanici vlasti. Na tom sastanku je zaključeno da se u Šibeniku ustroji Centar za izobrazbu stručnih kadrova. Predviđa se da će Centar početi rad u rujnu ove godine. Njegovim ostvarenjem nema sumnje da će se bar dijelom rješiti pitanje nastavka školovanja svištenih učenika osnovnih škola.

Nakon dugih raspri oko toga gdje da se i kako postavi spomenik Jurju Dalmatinu, što ga je izradio i Šibeniku polikliničar Ivan Meštrović, postignuta je suglasnost da se taj s postoljem 4,5 metra visok objekt smjesti na

Trgu Republike, ispred katedrale sv. Jakova, najznačajnije tvorevine dalmatinskog graditeljstva 15. i 16. stoljeća.

Sibenska katedrala se dugi vremena, povremeno i prekidima, a naš slavni arhitekt i kipar pozvan je 1441. godine da nastavi gradnjom, na čemu je on radio do 1473. godine. Dakle, on nije počeo, a nije ni dovršio podizanje tog značajnog objekta. Pa ipak, upravo je Juraj Dalmatinac, Georgius Matheus Dalmatinus, kako se sam potpisao na katedrali, dao osnovni i monumentalni plan, zamislio njenu potprečnu ladu i visoku kupolu nadkriznjem, kucenjem kleristorijem i osebujnu sakristiju. Pored ostalog, na katedrali se minkantno ističu glave na vanjskom zidu apside, koje nisu samo ukrašene gravurine već galerija životno izrađenih portreta, koje je majstor zacijelo sretao na ulicama Kremšinovog grada.

U vremenu kratkih stanki na podizanju katedrale, koje su bile uživo pomanjkanjem sredstava, Jurej je odlazio i u druga mesta i tamо radio. U Dubrovniku sudjeluje u gradnji Kneževa dvora, koji je bio djelomično ponovljen eksplizijom, tamо radi na izgradnji gradskih bedema i daje oblik najupečetljivijoj dubrovačkoj kuli Minčeti. U Splitu radi na starom Dioklecijanovu mauzoleju, stvara urbanistički plan novog naselja Paga na moru itd.

I sada, kada se postavlja spomenik Jurja Dalmatinu, vrijedno se je sjetiti najmarkantnije umjetničke ljestvice našim amfiteatrom i najplodnije ere naše dalmatinske umjetnosti, što je bila i cvala u petnaestom i početkom šesnaestog stoljeća. D. B.

Kultura na dnevnom redu

**gradske
vijesti**

Srijedom u 7

JAVNA TRIBINA
RADNIČKOG SVEUČILIŠTA

Srijeda, 28. III — EKSPANZIJA TURAKA I SIBENIK. Predavač: prof. Tomislav Erak.
Srijeda, 4. IV — ALZIR. Predavač: Paško Periša.
Dvorana Društvenog doma. Početak u 19 sati.

KINEMATOGRAFI

»TESLA«: premijera američkog filma »PLAVI ANĐEO«. (do 2. IV)
Premijera talijanskog filma »SMRTONOSNI UDARAC«. (2. do 5. IV)
»20. APRILA«: premijera nje-mačkog filma »PRED ZALA-ZAK SUNCA«. (do 29. IV)
Premijera domaćeg filma »ČUDNA DJEVOJKA«. (30. III do 3. IV)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 30. III — II narodna — Ulica Bratstva i jedinstva.
Od 31. III — 6. IV — I narodna Ulica Božidara Petranovića.

Matični ured

RODENI

Ivan, Jakova i Kate Livačić; Boris, Marka i Vilime Turčinović; Anita, Mate i Marije Andelić; Minko, Blaža i Marije Mandrušić; Ivanka, Ivica i Ivanku Vučićević; Vedrana, Josipa i Josipu Milika; Melita, Josipa i Rozalije Putar; Karmela, Tomislava i Rosanke Špadina - Račić; Nenad, Viljko i Marije Mrkota; Damir, Frane i Mare Aužina; Željko, Ivanka i Tihomir Čović; Damir, Stanika i Tome Junciković; Vinko, Gojka i Cvjetka Baranović; Davor, Momčila i Žarko Šimko; Davor, Tomasicović; Dame, Jovanka, Radoslava i Bosiljke Raidišić; Božidar, Cedomira i Blaženke Vučinić - Zlatan; Tomislav, Tomislava i Andelić Ninić; Mirjana, Vinko i Marije Vučković; Slobodanka, Gorica i Radolika Kašić i Irena, Dame i Tome Žura.

UMRLI

Marija Cvita, rođena Strumijačić, stara 68 godina; Vidović Božica, rođena Čaleta, stara 41 godina; Huljek Antuna, rođ. Ivana, stara 87 godina; Panjikota Milka, rođena Šarić, stara 74 godina; Belamarić Niko, rođ. Ivo, star 66 godina; Maričić Ivo, rođ. Nikole, star 72 godine i Šunika Marija, rođ. Češnja, stara 81 godinu.

JAVNA ZAHVALA

Povodom smrti našeg dragog sina, brata, ujaka i strica

STIPE JURASA KRSTINA

koji je počinuo u saobraćajnoj nesreći, u 26. godini života, od sreća se zahvaljujemo svima koji su sanjestrivali u našoj velikoj boli. Naročito se zahvaljujemo dnu Kambiji i medicinskoj sestri Rumi i ostalem članovima trogirskog bolničkog. Posebnu zahvalnost dajući kollektivu tvornice elektroda i ferolegura u organiziranju smrovoda, kran i svim omima koji su uveličali vještice na odat pokroviteljima, izrazili nam sačuvanje i sudjelovali u posljednjem ispravljanju našeg dragog Stipe.

Ožalošćene porodice Juras, Petković i Dabović

Dubrko ožalošćeni smrtnu naše dlane malike, sestre, baće i svečake

MILKE MARIĆIĆ ud. BLAŽA
tako se zahvaljujemo rodiljima, prijateljima i znanomima, kar i svim onima koji su nam na bilo koji način izrazili saueršće i ublažili našu bol. Posebno se zahvaljujemo sindikalnoj podružnici T.M. »Boris Kidrič«, te omladu mačinskog odjeljenja na pritoženjem vijencima i sudjelovanju u ispravljanju naše drage pokojnice na vječni počinak.

Ožalošćene porodice Marićić, Gojanović i Bujaš

MALI OGLASNIK

UEZO BIH U NAJAM bolji pialino za šest mjeseci ili godinu dana. Plaćam unaprijed prema pogodbi. Adresa u upravi lista.

Jadranska magistrala bričižava se gradu Tri problema ostala neriješena

foto-kronika

Na stranicama ovog lista već smo pisali o potrebi postojanja servisne službe i proširenju prostora za parkiranje vozila. U tom pogledu već su poduzete izvjesne mjeru kako nas nova turistička sezona i magistrala, koja će do Martinske biti dovršena, ne bi dočekala nespremne. Međutim, tri problema još uvijek ostala su neriješena. To su prihvat vozila i putnika na Martinskog, zatim pitanje izgradnje autobusne stanice i informativnu službu.

Dobro nam je poznata situacija iz 1960. godine, kada je u jeku turističke sezone stajao »u repu« velik broj vozila koji su čekali da ih se prebacu na drugu stranu. Tada je dnevno saobraćalo oko 250 raznih vozila. Ove godine, kada jadranska cesta буде dogotovljena do Martinske, broj vozila i putnika dvostruko će se povećati. Tome treba dodati da će trajektom Martinska-Dolac saobraćati dvanaest međugradskih autobusnih linija. Kako doznačimo u šibenskom »Autotransportu« dvije splavne neće biti dovoljne da izdrže takovu frekvenciju vozila i putnika. O tome se već na široko raspravlja među komunalnim i turističkim faktorima, kako bi se našao najpovoljniji izlaz i pitanje riješilo na zadovoljavajući način.

S tim u vezi nameće se i problem autobusne stanice koja je u današnjem stanju postala neodrživa. Istina o tome se već raspravljalo i donijet je zaključak da se podigne čekaonica za putnike, biljetarnica i sve ostalo što je potrebno za normalno odvijanje prometa. Međutim, još do danas nije se pristupilo realizaciji donesene odluke.

Informativna služba također je problem koji zahtijeva neod-

ložno rješenje. Njeno pomanjkanje osjeća se već godinama. Ova služba trebala bi djelovati u toku cijele godine, a posebno u turističkoj sezoni kada kroz Sibenik dnevno prođe po nekoliko tisuća putnika. Za njeno djelovanje svjevremeno je bila određena i lokacija — na željezničkoj stanici, u novoizgrađenim objektima. To bi mjesto, po mišljenju stručnjaka, bilo u sadašnjim uvjetima najbolje rješenje s obzirom da najveći broj turista upravo stiže u Sibenik željeznicom. (j)

Skupština Turističkog društva

Rezultati su mogli biti bolji

Na godišnjoj skupštini šibenskog Turističkog društva razmotren je rad ove organizacije u protekljoj godini, pa je konstatirano da su i pored objektivnih teškoća, naročito onih financijske prirode rezultati mogli biti mnogo bolji. Pa ipak društvo se postiglo izvjestan napredak, posebno u receptivnoj službi i radostnosti.

Osobito je porastao interes turista za proizvodnju domaće radnosti. U prošloj godini proizvedeno je 4.400 raznih predmeta u ukupnoj vrijednosti od tri milijuna i 360 tisuća dinara. S obzirom da se iz godine u godinu smanjuje broj lica koja se bave ovim poslom, skrenuta je pažnja da je buduće potrebno ne samo oživjeti već i proširiti ovu djelatnost novim proizvodima, koji se dosad nisu izradivali a za

koje postoje povoljni uvjeti planirana na domaće i strane tržiste. Izdavanje privatnih soba u tolikoj mjeri je zaokupilo ovo društvo, da je ono zapostavilo baviti se ostalom turističkom problematikom. Na teritoriju Sibena u kućnoj radinosti malažilo se oko 200 kreveta. U 1961. godini ovo područje posjetilo je blizu 18 hiljada domaćih i nešto više od pet tisuća stranih turista. Ukupno je ostvareno 60.650 noćenja. Društvo je također veliku pažnju posvetilo izgradnji objekata na kupalištu Martinskog. Očekuje se da će svi radovi biti dočinjeni do početka nove turističke sezone. Na skupštini je bilo riječi o uspjesima postignutim u propagandnoj aktivnosti i informativnoj službi, pa je konstatirano da rezultati nisu bili na zadovoljavajućoj visini. I referat i diskusija uočili su neke aktuelne probleme i teškoće koje su se pojavljivale u željezničkom, cestovnom i pomorskom saobraćaju.

Na skupštini je izabran novi upravni i nadzorni odbor. Za predsjednika je ponovno biran inž. Davor Protić.

OTKRIVENE NEPRAVILNOSTI U PROIZVODNJI TEKSTILA

Organ Tržne inspekcije šibenske općine pregledom prodavaonice tekstilom utvrdili su niz nepravilnosti u proizvodnji tekstilne robe. Ustanovljeno je da su neke tvornice u Sloveniji i Hrvatskoj bezrazložno površine cijene nešto nižim proizvodima za 20 do 60 dinara po metru, a tvornica iz Senja isporučila je 300 komada muške odjeće koja po veličini nije odgovarala prontima JUS-a.

SLABA PONUDA NA TRŽNICI I RIBARNICI

Prošlog tjedna zabilježena je vrlo slaba ponuda poloprivrednih proizvoda na tržnici i ribarnici. Tako stanje prouzrokovano je nevremenom koje već petnaest dana vlađala na ovom području. Kod individualnih proizvođača salata se prodavala po 350 dinara, špinat 300, svježi kuhupus 180, jača 26 dinara komad. U socijalističkom sektoru situacija je bila povoljnija. Krumpir se prodavao 44 dinara, kiseli kuhupus 100, karfio 160, mirkva 144, grah 160, crveni luka 200, bijeli luk 240, maramica 260, limun 260, jabuka 100–130, banane 280, jača 22 dinara, itd.

Na ribarnici su dopremljene male količine ribe, koja se prodavala po dosta visokim cijenama. Cripi po 600, ugor 500, je-gulje 500, gavun 320–400, lignje 600, hobotnica 150, itd.

Savjet se također suglasio o prijedlogu plana radova na izgradnji vodovoda u Dubravci, kao i to da se »Kamenaru« preda u upravljanje i održavanje ceste četvrtog reda.

Na posljednjem sastanku Savjetu za komunalne poslove NO-a Šibenske općine usvojen je prijedlog o uređenju ulica i predela u novim stambenim naseljima. Tako je zaključeno da se u ovoj godini urede prilikom ulici, koji vode prema Težarskoj ulici, zatim izviri spoj Ulice Matije Gurec s ulicom Istočna Vidilice, te izmjeni projekt za novu trasu Sred - Gimnazija. Nadalje pođe uređenje Zagrebačke i Ulice 12. kolovoza 1941. odlučeno je da se urede ulice Jurja Dalmatinca, zatim Brezovitica, Vlade Perana, Stjepana Ninčića, kao i cesta koja od glavne ceste vodi prema tvornici elektroda i ferolegura.

Savjet se također suglasio o prijedlogu plana radova na izgradnji vodovoda u Dubravci,

kao i to da se »Kamenaru« preda u upravljanje i održavanje ceste četvrtog reda.

Na skupštini je izgledaju pomalo uzmene, međutim, popuna im za sada neće doći...

O B A V I J E S T

U cilju veće ekspeditivnosti na rješavanju raznih prava osiguranika iz socijalnog osiguranja, u Kotarskom zavodu za socijalno osiguranje Šibenik uvodi se ovaj red primanja stranaka:

ODJEL ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE (prizemlje)

Svakog dana od 8 do 12 sati.

PRIJEMNA KANCELARIJA (prizemlje)

Svakog dana od 7 do 13 sati.

SVE OSTALE SLUŽBE:

uprava, mirovine, dodatak na djecu, financije, likvidacija mirovina, regres.

Samo utorkom i petkom od 9 do 13 sati.

Umoljavaju se stranke da se u svom interesu pridržavaju gornjeg rasporeda.

KOTARSKI ZAVOD ZA SOCIJALNO OSIGURANJE S I B E N I K

URAVNI ODBOR NARODNOG SVEUČILIŠTA KOMISIJA ZA NATJEĆAJ

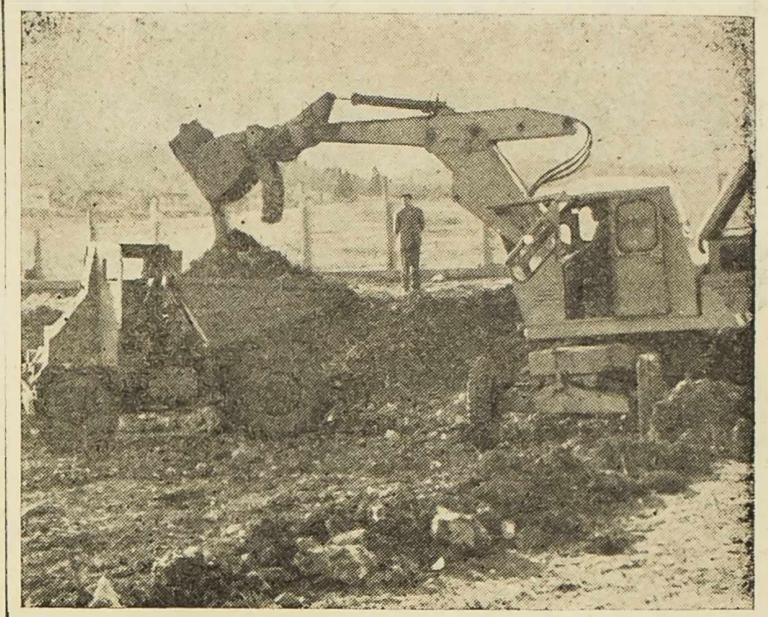
raspisuje

N A T J E Ć A J

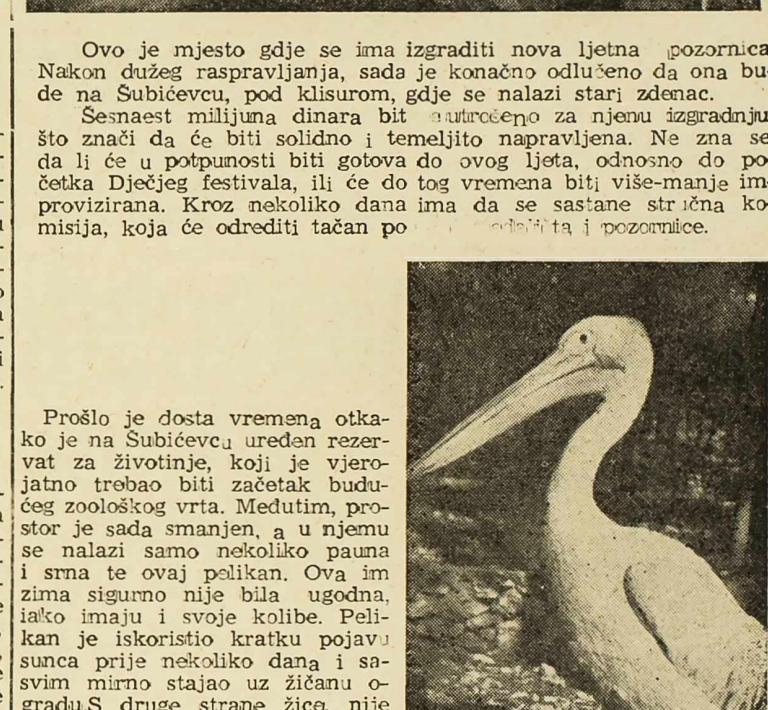
ZA VODITELJA CENTRA ZA RAD S OMLADINOM I PIONIRIMA

Uvjeti: a) najmanje 5 godina rada u školskoj isprema protsvjetne strukice,
b) dobro poznavanje rada u omladinskom organizacijama,
c) najmanje 5 godina u službi u prosvjeti.

Rok natječaja: 15 dana od objavljanja. Molbe slati upravi Narodnog sveučilišta (DIT — II kat).

Prije izvjesnog vremena, otpočeli su radovi na izgradnji parka strijeljani na Šubićevcu. Centralni objekt bit će visoki monolit ispred samih stupova na kojima su fašisti strijeljali Radu Končara i drugove. Na ostalom kompleksu bit će uređen park sa još nekim objektima. Projekt za Park strijeljanih izradio je naš poznati kipar Kosta Andeli-Radovani u suradnji s arhitektom inž. Zdenkom Kocićem. Radove izvodi »Izgradnja« uz dobrovoljno učešće omladine i JNA.

Ovo je mjesto gdje se ima izgraditi nova ljetna pozornica. Nakon dužeg raspravljanja, sada je konačno odlučeno da ona bude na Šubićevcu, pod klisurom, gdje se nalazi stari zdenac.

Sesnaest milijuna dinara bit će utrošeno za njenu izgradnju, što znači da će biti solidno i temeljito napravljena. Ne zna se, da li će u potpunosti biti gotova do ovog ljeta, odnosno do početka Dječjeg festivala, ili će do tog vremena biti više-manje improvizirana. Kroz nekoliko dana ima da se sastane stricna komisija, koja će odrediti tačan po

adresu i pozornice.

Prošlo je dosta vremena otako je na Šubićevcu uređen rezervat za životinje, koji je vjerojatno trebao biti začetak budućeg zoološkog vrta. Međutim, prostor je sada smanjen, a u njemu se nalazi samo nekoliko pauva i srna te ovaj pelikan. Ova im zima sigurno nije bila ugodna, iako imaju i svoje kolibe. Pelikan je iskoristio kratku pojавu sunca prije nekoliko dana i savim mirno stajao uz žičanu ogradi. S druge strane žice, nije bilo čak ni djece.

Zivotinje izgledaju pomalo uzmene, međutim, popuna im za sada neće doći...

J. ČELAR

Prošlo je dosta vremena otako je na Šubićevcu uređen rezervat za životinje, koji je vjerojatno trebao biti začetak budućeg zoološkog vrta. Međutim, prostor je sada smanjen, a u njemu se nalazi samo nekoliko pauva i srna te ovaj pelikan. Ova im zima sigurno nije bila ugodna, iako imaju i svoje kolibe. Pelikan je iskoristio kratku pojавu sunca prije nekoliko dana i savim mirno stajao uz žičanu ogradi. S druge strane žice, nije bilo čak ni djece.

Zivotinje izgledaju pomalo uzmene, međutim, popuna im za sada neće doći...

